

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
КАФЕДРА КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи
та міжнародної співпраці
Львівського національного університету
імені Івана Франка доц. Різник С.В.

« » _____ 20 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КОНСТИТУЦІЙНА КОНФЛІКТОЛОГІЯ**

галузь знань **08 «Право»**
спеціальність **081 «Право»**
освітньо-професійна програма
першого (бакалаврського) рівня освіти
дисципліна вільного вибору студента
юридичний факультет

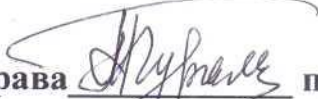
Львів – 2022 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Конституційна конфліктологія» для студентів за галуззю знань 08 «Право», спеціальністю 081 «Право» у межах освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 2022. 25 с.

Розробник:

Кобрин Володимир Степанович, доцент кафедри конституційного права, кандидат юридичних наук.

*Робоча програма затверджена на засіданні кафедри конституційного права
юридичного факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
(Протокол № 1 від «26» серпня 2022 р.)*

Завідувач кафедри конституційного права **проф. Гураль П.Ф.**

«26» серпня 2022 р.

Схвалено Вченою радою юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка

Протокол № 1 від «30» серпня 2022 р.

«30» серпня 2022 р. Голова **проф. Бурдін В.М.**

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

найменування показників	галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
кількість кредитів – 3,5	галузь знань 08 «Право»	дисципліна вільного вибору студента	
		рік підготовки:	
загальна кількість годин – 105	спеціальність 081 «Право»	3	3
		Семестр	
тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2, з них лекцій – 1, практичних – 1.	освітньо-професійна програма першого (бакалаврського) рівня освіти	6-й	6-й
		Лекцій	
		16	6
		практичні (семінарські)	
		16	6
		Лабораторні	
		---	---
		самостійна робота	
		73	93
ІНДЗ:			
вид контролю: залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить для денної форми навчання – 1:2,28; для заочної форми навчання 1:7,75.

Мова навчання: українська

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: ознайомлення студентів із причинами, практикою попередження та врегулювання конституційних конфліктів в Україні.

Завдання: надати студентам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб розуміти причини та наслідки конституційних конфліктів для Української держави.

Результати навчання. В результаті вивчення даного курсу студент повинен:

знати: поняття, сутність, види та причини конституційних конфліктів, засоби їх попередження та врегулювання;

вміти: застосовувати знання з попередження, запобігання та ефективного врегулювання конституційних конфліктів;

набути навиків: критичного мислення, системного аналізу та оцінки правових проблем і конфліктів, роботи у малих групах, проявлення лідерських якостей, підготовки актів правозастосування, консультивання з правових питань, розв'язання проблем та побудови ефективних аргументів.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. ОСНОВИ ТЕОРІЇ КОНСТИТУЦІЙНОЇ КОНФЛІКТОЛОГІЇ

Загальна характеристика конфлікту як соціального явища. Поняття «конфлікту» та «конфліктології». Основні конфліктологічні школи. Основні концепції конфліктів. Функції та структура конфліктів. Види соціальних конфліктів.

Виникнення терміну «конституційний конфлікт». Поняття та структура конституційних конфліктів. Специфіка конституційних конфліктів. Співвідношення понять «конституційний конфлікт» з поняттями «державно-правовий конфлікт», «конституційна колізія», «конституційна криза», «конституційний спір», «конституційна суперечність».

Види конституційних конфліктів. Прості та складні конституційні конфлікти. Класифікація конституційних конфліктів за предметом та суб'єктами.

Передумови та причини виникнення конституційних конфліктів. Об'єктивні та суб'єктивні причини виникнення конституційних конфліктів.

Стадії соціальних конфліктів. Основні стадії конституційних конфліктів. Конфліктна ситуація. Ескалація конфлікту. Припинення конфлікту.

ТЕМА 2. КОНСТИТУЦІЙНІ КОНФЛІКТИ У ВЗАЄМВІДНОСИНАХ МІЖ ПРЕЗИДЕНТОМ УКРАЇНИ ТА ВЕРХОВНОЮ РАДОЮ УКРАЇНИ

Принцип розподілу державної влади та система «стримувань і противаг». Місце Верховної Ради України та Президента України у системі органів публічної влади. Етапи становлення інституту президентства та парламентаризму в Україні.

Конкуруюча компетенція як фактор конфліктності у взаємовідносинах між Президентом України та Верховною Радою України. Контрольні повноваження Президента України щодо Верховної Ради України. Контрольні повноваження Верховної Ради України щодо Президента України. Залежність статусу Президента України від більшості (коаліції) в парламенті.

Інститут дострокового припинення повноважень парламенту. Конституційні підстави дострокового припинення повноважень Верховної Ради

України. Припинення повноважень парламенту як спосіб вирішення і попередження конфлікту.

Конституційна криза 2006 року: причини, передумови та шляхи подолання. Універсал національної єдності та його основні положення. Конституційна криза 2007 року: причини, передумови та шляхи подолання. Аналіз указів Президента України про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України.

Імпічмент як спосіб вирішення конституційних конфліктів. Аналіз конституційної процедури усунення Президента в порядку імпічменту. Роль та значення тимчасових спеціальних та тимчасових слідчих комісій в процедурі імпічменту.

ТЕМА 3. КОНСТИТУЦІЙНІ КОНФЛІКТИ У ВЗАЄМВІДНОСИНАХ МІЖ ПРЕЗИДЕНТОМ УКРАЇНИ ТА ОРГАНАМИ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

Виконавча влада: основні підходи до розуміння. Примат виконавчої влади в системі розподілу державної влади. Місце Президента України та Кабінету Міністрів України в системі поділу державної влади в Україні. Вплив Президента України на організацію та діяльність Кабінету Міністрів України.

Інститут дискреційних повноважень глави держави. Поняття та основні ознаки дискреції влади. Інститут дискреційних повноважень як позитивне так негативне явище.

Взаємовідносини Президента України з Прем'єр-міністром України. Вплив Президента України на Прем'єр-міністра України: конституційний та фактичний стан. Причини конфліктів між Президентом України та Прем'єр-міністром України.

Зупинення Президентом України актів Кабінету Міністрів України. Скасування Президентом України за поданням Кабінету Міністрів України актів місцевих державних адміністрацій.

Інститут контрасигнування актів глави держави. Поняття «контрасигнація» та «контрасигнатура». Процедура контрасигнації. Шляхи підвищення ефективності інституту контрасигнування актів глави держави в Україні.

ТЕМА 4. КОНСТИТУЦІЙНІ КОНФЛІКТИ У ВЗАЄМВІДНОСИНАХ МІЖ ВЕРХОВНОЮ РАДОЮ УКРАЇНИ ТА КАБІНЕТОМ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Законодавча влада в широкому та вузькому розумінні. Вплив законодавчої влади на форму державного правління. Місце законодавчої влади в механізмі публічної влади. Криза парламентаризму в Україні та світі: сучасні тенденції.

Повноваження Верховної Ради України у взаємовідносинах з Кабінетом Міністрів України. Роль і призначення Прем'єр-міністра України у взаємодії з Верховною Радою України та її органами.

Правова природа та сутність парламентського контролю. Види та форми парламентського контролю. Парламентський контроль за діяльністю Кабінету Міністрів України.

Парламентська відповідальність Кабінету Міністрів України. Резолюція недовіри Кабінету Міністрів України.

ТЕМА 5. КОНСТИТУЦІЙНІ КОНФЛІКТИ МІЖ ІНСТИТУТАМИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА ТА ОРГАНАМИ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ

Поняття та основні підходи до розуміння громадянського суспільства. Загальна характеристика інститутів громадянського суспільства.

Революція як крайня форма вираження невдоволення рішеннями чи діями (бездіяльністю) органів публічної влади. Протест, загальнонаціональний страйк, акції громадянської непокорності як форми вирішення конституційних конфліктів.

Партійні конфлікти та їх правова природа. Ідея «войовничої демократії» та її реалізація в Україні. Порядок заборони політичних партій в Україні. Аналіз судової практики заборони політичних партій в Україні.

Релігійно-конфесійні конфлікти та їх правова природа. Конфлікти обрядового, інституційного та майнового характеру між релігійними організаціями та між релігійними організаціями і органами публічної влади.

Конфлікти між територіальними громадами. Аналіз судової практики у справах про добровільне об'єднання/приєднання територіальних громад.

Конституційні конфлікти між органами публічної влади та ЗМІ. Інші конфлікти між органами публічної влади та інститутами громадянського суспільства.

ТЕМА 6. КОНСТИТУЦІЙНІ КОНФЛІКТИ МІЖ ОРГАНАМИ ТА ПОСАДОВИМИ ОСОБАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

Сутність та основні підходи до розуміння місцевого самоврядування. Конфлікт між органами та посадовими особами місцевого самоврядування: поняття і правова природа.

Дострокове припинення повноважень сільських, селищних, міських голів. Судова практика у справах про дострокове припинення повноважень сільських, селищних, міських голів за рішенням ради та за народною ініціативою.

Дострокове припинення повноважень депутатів сільських, селищних, міських рад. Судова практика у справах про дострокове припинення повноважень депутатів місцевих рад за народною ініціативою та за рішенням керівного органу політичної партії.

Аналіз конституційних конфліктів між представницькими та виконавчими органами місцевого самоврядування. Судова та правозастосовна практика вирішення конфліктів між місцевою радою та міським головою, головою та виконавчим комітетом ради, виконавчим комітетом та відповідною місцевою радою.

ТЕМА 7. ВИРІШЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНИХ КОНФЛІКТІВ ЯК ФУНКЦІЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

Місце Конституційного Суду України у системі органів державної влади. Конституційний Суд України як «арбітр» у відносинах між гілками влади.

Повноваження Конституційного Суду України як можливості попередження та вирішення конституційних конфліктів.

Поняття та сутність конституційності актів Конституційного Суду України. Неконституційність нормативних актів як джерело конституційних конфліктів. «Політичне питання» як спосіб уникнення Конституційним Судом України вирішення конституційних конфліктів.

Конституційні конфлікти у взаємовідносинах між Конституційним Судом України та органами державної влади.

ТЕМА 8. ЗМІНА КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ ЯК СПОСІБ ВИРІШЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНИХ КОНФЛІКТІВ

Поняття та сутність конституції як акту обмеження публічної влади. Стабільність та змінність конституції як її основні характеристики.

Загальна характеристика змін до Конституції України. Аналіз та наслідки конституційної реформи 2004 року. Аналіз та наслідки конституційної реформи 2010 року. Аналіз та наслідки конституційної реформи 2014 року.

Характеристика змін до Конституції України 2016 та 2019 років. Практичні результати внесення таких змін та основні недоліки.

Порядок внесення змін до Конституції України: можливі та потенційні шляхи вдосконалення. Референдум як спосіб затвердження конституційних змін. Небезпеки та ризики референдуму про внесення змін до Конституції України.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

назви тем	кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ТЕМА 1. ОСНОВИ ТЕОРІЇ КОНСТИТУЦІЙНОЇ КОНФЛІКТОЛОГІЇ	15	2	2			11	18	2	2			14
ТЕМА 2. КОНСТИТУЦІЙНІ КОНФЛІКТИ У ВЗАЄМВІДНОСИНАХ МІЖ ПРЕЗИДЕНТОМ УКРАЇНИ ТА ВЕРХОВНОЮ РАДОЮ УКРАЇНИ	15	2	2			11	16		2			14
ТЕМА 3. КОНСТИТУЦІЙНІ КОНФЛІКТИ У ВЗАЄМВІДНОСИНАХ МІЖ ПРЕЗИДЕНТОМ УКРАЇНИ ТА ОРГАНАМИ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ	15	2	2			11	16	2				14
ТЕМА 4. КОНСТИТУЦІЙНІ КОНФЛІКТИ У ВЗАЄМВІДНОСИНАХ МІЖ ВЕРХОВНОЮ РАДОЮ УКРАЇНИ ТА КАБІНЕТОМ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ	15	2	2			11	14					14
ТЕМА 5.	15	2	2			11	12					12

КОНСТИТУЦІЙНІ КОНФЛІКТИ МІЖ ІНСТИТУТАМИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА ТА ОРГАНАМИ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ												
ТЕМА 6. КОНСТИТУЦІЙНІ КОНФЛІКТИ МІЖ ОРГАНАМИ ТА ПОСАДОВИМИ ОСОБАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАНН Я В УКРАЇНІ	15	2	2			11	14					14
ТЕМА 7. ВИРІШЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНИХ КОНФЛІКТІВ ЯК ФУНКЦІЯ КОНСТИТУЦІЙНОГ О СУДУ УКРАЇНИ	15	2	2			11	16	2				14
ТЕМА 8. ЗМІНА КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ ЯК СПОСІБ ВИРІШЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНИХ КОНФЛІКТІВ	15	2	2			11	14		2			12
Всього годин	120	16	16			88	120	6	6			108

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість	Кількість
		годин (денна)	годин (заочна)
1	Основи теорії конституційної конфліктології	2	2
2	Конституційні конфлікти у взаємовідносинах між Президентом України та Верховною	2	2

	Радою України		
3	Конституційні конфлікти у взаємовідносинах між Президентом України та органами виконавчої влади в Україні	2	
4	Конституційні конфлікти у взаємовідносинах між Верховною Радою України та Кабінетом Міністрів України	2	
5	Конституційні конфлікти між інститутами громадянського суспільства та органами публічної влади	2	
6	Конституційні конфлікти між органами та посадовими особами місцевого самоврядування в Україні	2	
7	Вирішення конституційних конфліктів як функція Конституційного Суду України	2	
8	Зміна Конституції України як спосіб вирішення конституційних конфліктів	2	2
	Разом	16	6

6. САМОСТІЙНА РАБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна)	Кількість годин (заочна)
1	Основи теорії конституційної конфліктології	11	14
2	Конституційні конфлікти у взаємовідносинах між Президентом України та Верховною Радою України	11	14
3	Конституційні конфлікти у взаємовідносинах між Президентом України та органами виконавчої влади в Україні	11	14
4	Конституційні конфлікти у взаємовідносинах між Верховною Радою України та Кабінетом Міністрів України	11	14
5	Конституційні конфлікти між інститутами громадянського суспільства та органами публічної влади	11	12

6	Конституційні конфлікти між органами та посадовими особами місцевого самоврядування в Україні	11	14
7	Вирішення конституційних конфліктів як функція Конституційного Суду України	11	14
8	Зміна Конституції України як спосіб вирішення конституційних конфліктів	11	12
	Всього годин	88	108

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У ході викладання навчальної дисципліни будуть використані різні методи навчання, зокрема лекція, розповідь, пояснення, демонстрація, опитування, обговорення, індивідуальність, практичні завдання тощо.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Семестровий контроль проводиться за однією із таких форм: залік в обсязі навчального матеріалу, визначено навчальною програмою, і в терміні, встановлені навчальним планом.

9. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЩО ПРИСВОЮЮТЬСЯ СТУДЕНТУ

Шкала оцінювання: університету, національна та ECTS

оцінка в балах	оцінка ECTS	визначення	залік
90-100	A	відмінно	Залік
81-89	B	дуже добре	
71-80	C	добре	
61-70	D	задовільно	
51-60	E	достатньо	
до 51	FX	незадовільно з правом перездачі	
до 51	F	незадовільно без права перездачі	

90-100 балів (відмінно) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні нормативно-правових актів, судової практики та спеціальної літератури. Прояви уміння застосування набутих знань до конкретних суспільно-економічних ситуацій та здібності аналізу джерел вивчення даного курсу.

81-89 балів (дуже добре) - виставляється студенту, який дав не цілком повну але правильну відповідь на всі питання, що базується на знанні предмету.

71-80 балів (добре) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь, але не на всі питання, або відповідь не базується на всіх складових джерелах вивчення. Тобто знав нормативно-правовий акт та судову практику але не знав інформації, що міститься у спеціальній літературі, чи інформації, яка міститься у інших джерелах. Однак у підсумку його відповідь повинна базуватись не менше ніж на двох базових джерелах.

61-70 балів (задовільно) - виставляється студенту, який не дав вичерпної детальної відповіді на питання контрольних завдань і яка базується тільки на одному із рекомендованих джерел вивчення матеріалу.

51-60 балів (достатньо) - виставляється студенту, який не дав вичерпної (достатньої) відповіді на питання контрольних завдань та не може назвати джерела інформації навчальної дисципліни.

0-50 балів (незадовільно) - виставляється студенту, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, незнайомий з основною юридичною літературою з дисципліни.

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Кобрин В.С. Плани практичних занять для студентів за галуззю знань 08 «Право», спеціальністю 081 «Право» «Конституційна конфліктологія». Львів, 2020.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ЗАКОНОДАВСТВО

1. Конституція України : Конституція, Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141 (зі змінами).

2. Декларація про державний суверенітет України від 16.07.1990 № 55-ХІІ. Відомості Верховної Ради УРСР. 1990. № 31. Ст. 429.

3. Акт проголошення незалежності України. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 38. Ст. 502.

4. Конституційний Договір між Верховною Радою України та Президентом України про основні засади організації та функціонування державної влади і місцевого самоврядування в Україні на період до прийняття нової Конституції України : Конституційний договір від 08.06.1995 № 1к/95-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1995. № 18. Ст. 133 (втратив чинність).

5. Про правонаступництво України: Закон України. Відомості Верховної Ради. 1991. № 46. Ст. 61.

6. Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України : Закон України : від 19.12.2019. №400-ІХ. Відомості Верховної Ради України. 2020. №27. Ст. 174.

7. Про особливу процедуру усунення Президента України з поста (імпичмент) : Закон України : від 10 вересня 2019 р. №39-IX. Відомості Верховної Ради України. 2019. №40. Ст. 212.

8. Про позбавлення В. Януковича звання Президента України : Закон України від 4 лютого 2015 року № 144-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/144-19#Text>

9. Про Раду національної безпеки та оборони України : Закон України від 05.03.1998 № 183/98-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1998. № 35. Ст. 237 (зі змінами).

10. Про ратифікацію Угоди між Україною та Російською Федерацією з питань перебування Чорноморського флоту Російської Федерації на території України : Закон України від 27 квітня 2010 року № 2153-VI. Відомості Верховної Ради України. 2010. № 21. Ст. 222.

11. Про відновлення дії окремих положень Конституції України : Закон України : від 21 лютого 2014 р. Відомості Верховної Ради. 2014. №11. Ст. 143.

12. Про санкції : Закон України від 14 серпня 2014 року № 1644-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 40. Ст. 2018.

13. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 09.04.1999 № 586-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 20-21. Ст. 190 (зі змінами).

14. Про статус депутатів місцевих рад : Закон України від 11.07.2002 р. Відомості Верховної Ради України. 2002. № 40. Ст. 290 (зі змінами).

15. Про міжнародні договори України : Закон України від 29.06.2004 № 1906-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 50. Ст. 540 (зі змінами).

16. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27.02.2014 № 794-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 13. Ст. 222 (зі змінами).

17. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 28. Ст. 250 (зі змінами). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text> (дата звернення 31.10.2021).

18. Про Конституційний Суд України : Закон України від 13.07.2017. № 2147а-19. Відомості Верховної Ради України. 2017. № 35. Ст. 376 (зі змінами).

19. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997. № 280/97-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1997. № 24. Ст. 170 (зі змінами).

20. Про військово-цивільні адміністрації : Закон України від 03.02.2015 № 141-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 13. Ст. 87 (зі змінами). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/141-19#Text> (дата звернення 31.10.2021).

21. Про Регламент Верховної Ради України : Закон України від 10.02.2010 № 1861-VI. Відомості Верховної Ради України. 2010. № 14-15, № 16-17. Ст. 133 (зі змінами).

22. Про центральні органи виконавчої влади : Закон України від 17.03.2011 № 3166-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 38. Ст. 385 (зі змінами).

23. Про затвердження Регламенту Кабінету Міністрів України : Постанова Кабінету Міністрів України від 18.07.2007 № 950 (зі змінами). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/950-2007-%D0%BF>

24. Про вибори Президента України та народних депутатів України : Постанова Верховної Ради України : від 30.04.2007 №998-V (втратила чинність). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/998-16#Text>

25. Про визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Верховної Ради України : Постанова Верховної Ради України : від 29.05.2007 №1094-V. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1094-16#Text>

26. Про визнання такими, що втратили чинність, деяких указів Президента України : Указ Президента України : від 5 червня 2007 року №496/2007. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/496/2007#Text>

27. Про внесення змін до Указу Президента України від 5 червня 2007 року №497 : Указ Президента України : від 31 липня 2007 року №675/2007. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675/2007#Text>

28. Про Голову Верховної Ради України : Постанова Верховної Ради України від 22 лютого 2014 року № 748-VII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/748-18#Text>

29. Про недовіру Кабінету Міністрів України : Резолюція Верховної Ради України від 26 квітня 2001 р. № 2393-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2393-14#Text>

30. Про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України : Указ Президента України : від 02.04.2007. №264/2007. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/264/2007#Text> (втратив чинність).

31. Про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України та призначення позачергових виборів : Указ Президента України : від 21.05.2019. №303/2019. URL : <https://www.president.gov.ua/documents/3032019-27121>

32. Про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України та призначення позачергових виборів : Указ Президента України : від 27.08.2014. №690/2014. URL : <https://www.president.gov.ua/documents/6902014-17590>

33. Про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України та призначення позачергових виборів : Указ Президента України : від 26.04.2007. №355/2007. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/355/2007#Text> (втратив чинність).

34. Про закриття конституційного провадження у справі за конституційним поданням Президента України П. Порошенка щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про позбавлення В. Януковича звання Президента України» : Ухвала Великої палати Конституційного Суду України від 10 грудня 2019 року № 12-уп/2019. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v012u710-19>

35. Про зупинення дії статті 2 Указу Президента України від 26 квітня 2007 року № 355 : Указ Президента України : від 29.05.2007. № 476/2007. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/476/2007#Text> (втратив чинність).

36. Про особливості організації роботи Верховної Ради України в період до розв'язання політичного конфлікту в Україні : Постанова Верховної Ради України : від 04.04.2007 №839-V. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/839-16#Text> (втратила чинність).

37. Про покладення на Голову Верховної Ради України виконання обов'язків Президента України згідно із статтею 112 Конституції України : Постанова Верховної Ради України від 23 лютого 2014 року № 764-VII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/764-18#Text>

38. Про політичну ситуацію в Україні, пов'язану з оголошенням Указу Президента України від 2 квітня 2007 року «Про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України» : Постанова Верховної Ради України : від 02.04.2007 №868-V. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/868-16#Text> (втратила чинність).

39. Про призначення позачергових виборів до Верховної Ради України : Указ Президента України : від 5 червня 2007 року №497/2007. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/497/2007#Text>

40. Про призначення позачергових виборів до Верховної Ради України у зв'язку з неповноважністю Верховної Ради України та достроковим припиненням її повноважень : Указ Президента України : від 5 червня 2007 року. №675/2007 (зі змінами). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675/2007#Text>

41. Про припинення конституційного провадження у справі за конституційним поданням 53 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Указу Президента України «Про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України» від 2 квітня 2007 року № 264 : Ухвала Конституційного Суду України 21.05.2007 №20-уп/2007. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/va20u710-07#Text>

42. Про Указ Президента України «Про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України та призначення позачергових виборів» від 26 квітня 2007 року : Постанова Верховної Ради України : від 26.04.2007. №989-V. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/989-16#Text> (втратила чинність).

43. Про Положення про Представника Президента України у Кабінеті Міністрів України : Указ Президента України від 15.02.2008 № 132/2008 (зі змінами). URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/132/2008>

44. Про деякі питання здійснення керівництва у сферах національної безпеки і оборони : Указ Президента України від 04.06.2008 № 516/2008 (зі змінами). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/516/2008>

45. Регламент Конституційного Суду України : Постанова Конституційного Суду України від 22.02.2018 № 1-пс/2018. URL: <http://www.ccu.gov.ua/sites/default/files/docs/reglament.pdf>

46. Про парламентську опозицію : Проект Закону від 30.08.2019 р. № 1211. URL : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?id=&pf3511=66576

47. Про місцевий референдум : Проект Закону № 5512 від 18 травня 2021 р. URL : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=71942 (дата звернення 31.10.2021).

48. Про дострокове припинення повноважень міського голови : Рішення Новодністровської міської ради від 20 вересня 2011 року № 154. URL : http://www.miskarada.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=64:-14-&catid=39:2011-09-28-15-19-16&Itemid=61 (дата звернення 06.11.2021).

49. Угода про врегулювання кризи в Україні 21 лютого 2014 року. URL : <https://www.pravda.com.ua/articles/2014/02/21/7015533/>

50. Універсал національної єдності : від 03.08.2006 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0010100-06#Text>

СУДОВА ПРАКТИКА

1. Про припинення конституційного провадження у справі за конституційним поданням 53 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Указу Президента України «Про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України» від 2 квітня 2007 року № 264 : Ухвала Конституційного Суду України 21.05.2007 №20-уп/2007. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/va20u710-07#Text>

2. Справа за конституційним поданням 252 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про внесення змін до Конституції України» від 8 грудня 2004 року № 2222-IV (справа про додержання процедури внесення змін до Конституції України). : Рішення Конституційного Суду України від 30 вересня 2010 р. Вісник Конституційного Суду України. 2010. № 5. С. 36–49.

3. Справа за конституційним поданням 46 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини першої статті 1, пункту 2 частини першої статті 4, частини першої, абзаців першого, другого частини другої статті 5, абзаців другого, третього, четвертого, п'ятого, тридцять дев'ятого, сорокового частини третьої, частини шостої статті 8 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (справа про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг) : Рішення Конституційного Суду України від 13 червня 2019 р. № 5-рп/2019. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v005p710-19>

4. Справа за конституційним поданням 47 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень Закону України «Про запобігання корупції», Кримінального кодексу України : Рішення Конституційного Суду України від 27 жовтня 2020 року № 13-р/2020. URL : https://ccu.gov.ua/sites/default/files/docs/13_p_2020.pdf

5. Справа за конституційним поданням 49 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Указу Президента України «Про деякі питання здійснення керівництва у сферах національної безпеки та оборони» : Рішення Конституційного Суду України від 25.02.2009 № 5-рп/2009. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v005p710-09>

6. Справа за конституційним поданням 50 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення положень статей 75, 82, 84, 91, 104 Конституції України (щодо повноважності Верховної Ради України) : Рішення Конституційного Суду України № 17-рп/2002 від 17 жовтня 2002 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v017p710-02>

7. Справа за конституційним поданням 51 народного депутата України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Указу Президента України «Про призначення А. Ситника Директором Національного антикорупційного бюро України» : Рішення Конституційного Суду України №

9-р/2020 від 28 серпня 2020 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v009p710-20#Text>

8. Справа за конституційним поданням 53 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Указу Президента України «Про деякі питання керівництва зовнішньополітичною діяльністю держави» : Рішення Конституційного Суду України від 15.01.2009 № 2-рп/2009. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/v002p710-09>

9. Справа за конституційним поданням 62 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Указу Президента України «Про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України та призначення позачергових виборів» : Рішення Конституційного Суду України від 20 червня 2019 р. №6-р/2019. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v006p710-19#Text>

10. Справа за конституційним поданням Харківської міської ради щодо офіційного тлумачення положень частини другої статті 19, статті 144 Конституції України, статті 25, частини чотирнадцятої статті 46, частин першої, десятої статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (справа про скасування актів органів місцевого самоврядування) : Рішення Конституційного Суду № 7-рп/2009 від 16.04.2009 року. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v007p710-09>

11. Справа про особливості здійснення виконавчої влади та місцевого самоврядування у місті Києві : Рішення Конституційного Суду від 25.12.2003 р. № 21-рп/2003. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v021p710-03>

12. Справа про порядок припинення повноважень членів Кабінету Міністрів України : Рішення Конституційного Суду України від 11.12.2007 № 12-рп/2007. Вісник Конституційного Суду України. 2008. № 1. С. 12–20.

13. Справа про суміщення службової діяльності керівників органів виконавчої влади Рішення Конституційного Суду України від 17.10.2002 р. № 16-рп/2002. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v016p710-02>

14. Справа щодо офіційного тлумачення положення частини восьмої статті 83 Конституції України у системному зв'язку з положеннями частин шостої, сьомої статті 83, пункту 9 частини першої статті 106, частин третьої, четвертої статті 114 Конституції України : Рішення Конституційного Суду України від 28.04.2009 р. № 8-рп/2009. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v008p710-09>

15. Справа щодо предмету та змісту закону про Державний бюджет України : Рішення Конституційного Суду України від 22.05.2008 р. № 10-рп/2008. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v010p710-08>

16. Справа № 2а-5675/11/2411 : Постанова Вінницького апеляційного адміністративного суду від 12.04.2012 року. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/24662940>)

17. Справа № 360/2169/19 : Рішення Луганського окружного адміністративного суду від 09.09.2019 р. URL : <https://youcontrol.com.ua/catalog/court-document/84400652/>

18. Справа № 371/1043/17 : Рішення Миронівського районного суду Київської області від 06.06.2018 р. URL : <https://youcontrol.com.ua/catalog/court-document/75204395/>

19. Справа № 371/1043/17: Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 24.06.2020 р. URL : <http://iplex.com.ua/doc.php?regnum=90029759&red=100003ab58fc4c2a2221c72e65443d4529a378&d=5>

20. Справа № 420/5237/18 : Рішення Одеського адміністративного окружного суду від 10.04.2019 р. URL : <https://youcontrol.com.ua/catalog/court-document/81208993/>

21. Справа № 520/707/19 : Постанова Другого апеляційного адміністративного суду м. Харкова від 24.09.2019 року. URL : <https://zakononline.com.ua/court-decisions/show/84701466>

22. Справа № 666/8779/14-а : Постанова Одеського апеляційного адміністративного суду від 17 квітня 2018 року. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/73634043>

23. Справа № 803/413/18: Постанова Великої Палати Верховного Суду від 30 січня 2019 року. URL : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79958176>

24. Справа № 815/3079/18 : Рішення Одеського адміністративного окружного суду від 10.12.2018 р. URL : <https://youcontrol.com.ua/catalog/court-document/78744709/> (дата звернення 13.11.2021)

25. Справа № 910/13969/18 : Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду від 15 червня 2021 року. URL : <https://uacourt.openregister.info/gospodarski-spravy-do-01-01-2019-4000/zakhystu-prava-vlasnosti-11985/vyznannya-nezakonnym-akta-shcho-porushuye-pravo-vlasnosti-12068?document=97926298>

26. Справа № 910/13969/18 : Постанова Північного апеляційного господарського суду 28 січня 2021 року. URL : <https://uacourt.openregister.info/gospodarski-spravy-do-01-01-2019-4000/zakhystu-prava-vlasnosti-11985/vyznannya-nezakonnym-akta-shcho-porushuye-pravo-vlasnosti-12068?document=94389541>

27. Справа № 910/13969/18 : Рішення Господарського суду міста Києва від 14 березня 2019 року. URL : <https://youcontrol.com.ua/catalog/court-document/80785877/>

28. Справа № 911/488/18 : Постанова Великої Палати Верховного Суду від 2 жовтня 2018 року. URL : <https://verdictum.ligazakon.net/document/77509183>

29. Справа № 920/418/19 : Постанова Великої Палати Верховного Суду від 8 вересня 2020 року. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92270717>

30. Справа №1018/4780/12 : Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 03.07.2019 року. URL : <http://iplex.com.ua/doc.php?regnum=82791957&red=100003a7a609530dbdea2efc37e854c3504c5b&d=5>

31. Справа №323/673/17(2-а/323/23/17) : Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 10.09.2019 р. URL : <https://zakononline.com.ua/court-decisions/show/84165928>

32. Справа №360/2169/19 : Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 22.04.2020 р. URL : <https://zakononline.com.ua/court-decisions/show/88886011>

33. Справа №607/8188/17 : Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 24 лютого 2021 року. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95110897>

34. Справа №-613/1517/16-а : Рішення Богодухівського районного суду Харківської області 27.09.2019 р. URL : <https://zakononline.com.ua/court-decisions/show/84839470>

ПІДРУЧНИКИ ТА НАВЧАЛЬНІ ПОСІБНИКИ

1. Конституційна конфліктологія (конституційні механізми подолання політичних криз) : посібник / Г. М. Волянська, М. В. Оніщук, М. В. Савчин та ін. К. : Інститут громадянського суспільства, 2008. 188 с.

2. Конституційне право України : підручник ; за заг. ред. Т. М. Слінько. Харків : Право, 2020. 592 с.

3. Конституційне право: підручник / за загальною редакцією М.І. Козюбри. / Ю.Г. Барабаш, О.М. Бориславська, В.М. Венгер, М.І. Козюбра, О.М. Лисенко, А.А. Мелешевич. К. : ВАІТЕ, 2021. 528 с.

4. Конституція України. Науково-практичний коментар / редкол.: В. Я. Тацій (голова редкол.), О. В. Петришин (відп. секретар), Ю. Г. Барабаш та ін. Харків : Право, 2011. 1128 с.

5. Конфліктологія : навч. посіб. / Л. М. Герасіна, М. П. Требін, В. Д. Воднік та ін. Х. : Право, 2012. 128 с.

6. Савчин М. Порівняльне конституційне право. Київ: ВАІТЕ, 2020. 462 с.

7. Словник термінів з правової конфліктології : наук.-довід. вид. / за ред. Ю. П. Битяка, Л. М. Герасіної, М. І. Панова. Х. : Одиссей, 2006. 208 с.

8. Стецюк П. Б. Основи теорії конституції та конституціоналізму. Частина перша. Посібник для студентів. Львів : Астролябія, 2003. 232 с.

9. Федоренко В. Л. Конституційне право України : Підручник / до 20-ї річниці Конституції України та 25-ої річниці незалежності України. К. : Видавництво Ліра-К., 2016. 616 с.

10. Яремчук С. С. Сучасні теорії в конфліктології : навч. посіб. Чернівці : Рута, 2008. 72 с.

МОНОГРАФІЇ, НАУКОВІ СТАТТІ

1. Авер'янов В. Організація виконавчої влади: необхідність усунення внутрішніх суперечностей. Право України. 2009. № 5. С. 30–35.

2. Авер'янов В., Дерезь В., Пухтецька А. Організація виконавчої влади потребує реформування. Право України. 2009. № 12. С. 39–46.

3. Аллан Т. Р. С. Конституційна справедливість. Ліберальна теорія верховенства права. К. : Києво-Могилянська академія, 2008. 385 с.

4. Андрій Садовий прокоментував ситуацію із сьогоднішнім зібранням депутатів в Ратуші. URL : <https://city-adm.lviv.ua/news/government/282862-andrii-sadovyi-prokomentuvav-sytuatsiiu-iz-sohodnishnim-zibranniam-deputativ-v-ratushi>

5. Барабаш Ю .Г. Державно-правовий конфлікт як категорія науки конституційного права. Форум права. 2008. № 2. С. 15-20.

6. Барабаш Ю. Г. «Глобалізаційний» виклик парламентаризму: конституційно-правовий аналіз. Університетські наукові записки. 2007. № 1. С.

40-46.

7. Барабаш Ю. Г. Державно-правові конфлікти в теорії та практиці конституційного права : Монографія. Х. : Право, 2008. 220 с.

8. Барабаш Ю. Г. Парламентська відповідальність уряду як форма врегулювання державно-правових конфліктів. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2008. Вип. 41. С. 184-192.

9. Барабаш Ю. Г. Парламентський контроль в Україні (конституційно-правовий аспект). Х.: Легас, 2004. 192 с.

10. Барабаш Ю. Державно-правові конфлікти: поняття, сутність, ключові ознаки. Вісник Львівського університету. Серія юридична. 2008. Вип. 47. С. 67-75.

11. Барабаш Ю. Парламентська відповідальність уряду в конституційній практиці країн ЄС та України. Право України. 2007. № 4. С. 12-18.

12. Барабаш Ю. Питання демократії в правових позиціях Конституційного Суду України. Вісник Конституційного Суду України. 2011. № 4-5. С. 82-87.

13. Берназюк Я. Контрольна нормотворчість Президента України як важливий механізм захисту і охорони Конституції України. Історико-правовий часопис. 2014. № 1 (3). С. 35–39.

14. Берназюк Я. Особливості контрольних нормотворчих повноважень Президента України стосовно актів Верховної Ради України та органів виконавчої влади. Віче. 2013. № 9. С. 10–11

15. Бориславська О. Роль Президента в змішаній республіці парламентсько-президентського типу: конституційна доктрина і політична дійсність. Український часопис конституційного права. 2019. № 1. С. 3–17. URL : <https://www.constjournal.com/wp-content/uploads/issues/2019-1/pdfs/1-olena-boryslavska-rol-prezydenta-zmishanii-respublitsi-parlamentsko-prezydentskoho-typu-konstytutsiina.pdf>

16. Бориславський Л. Інститут Президента України після виборів 2019 року: новий етап розвитку? Український часопис конституційного права. 2019. № 1. С. 33–50. URL : <https://www.constjournal.com/wp-content/uploads/issues/2019-1/pdfs/4-liubomyr-boryslavskiyi-institut-prezydenta-ukrainy-pislia-vyboriv-2019-roku-novyi-etap-rozvytku.pdf>

17. Виконавча влада (Інтерв'ю академіка Ю. Битяка – головному редакторові журналу «Право України», академіку О. Святоцькому. Право України. 2009. № 12. С. 30-38.

18. Водянніков О. Проголина в праві як предмет конституційної скарги. Право України. 2018. № 12. С. 128-147.

19. Георгіца А. Законодавча влада: поняття, правова природа, місце і роль у системі органів публічної влади. Право України. 2009. № 11. С. 100-117.

20. Герасіна Л. М. Проблеми правової конфліктології: феноменологічний, гносеологічний та праксеологічний аналіз. Х. : Право, 2004. 112 с.

21. Дахова І. І. Конституційно-правовий статус уряду в зарубіжних країнах. Монографія. Х.: Фінн, 2008. 200 с.

22. Депутати у Кам'янці так і не змогли обрати секретаря міської ради. URL : <https://podillyanews.com/2020/12/16/deputaty-u-kam-yantsi-tak-i-ne-zmogly-obraty-sekretarya-miskoyi-rady>

23. Єзеров А. А. Динаміка конституційних конфліктів. Часопис Київського університету права. 2009. № 4. С. 117-122.
24. Єзеров А. А. Конституційний конфлікт як феномен та процес в Україні : Монографія. Одеса : Юридична література, 2008. 240 с.
25. Єзеров А. А. Конфліктогенність конституцій. Актуальні проблеми держави і права: Зб. наук. пр. О., 2005. Вип. 25. С. 168-171.
26. Єзеров А. А. Сучасні проблеми конституційно-правової організації виконавчої влади. Право України. 2010. № 2. С. 51-59.
27. Зіллер Жак. Політико-адміністративні системи країн ЄС. Порівн. Аналіз. Пер. з фр. В. Ховхуна. К. : Основи, 1996. 420 с.
28. Клімова Г. Юридичний конфлікт: причини і сутність. Вісник Академії правових наук. 2002. № 1. С. 99-105.
29. Кобрин В. Муніципальні конфлікти між органами та посадовими особами місцевого самоврядування: засоби запобігання та механізми врегулювання. 2022. № 1. С. 21-34.
30. Кобрин В. Прем'єр-міністр України у системі стримувань та противаг влади сучасної конституційної моделі української держави. Український часопис конституційного права. 2018. № 4. С. 113-121. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/ukjourcoml_2018_4_10
31. Кобрин В. Роль Президента України у процедурі призначення Прем'єр-міністра України. Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні : матеріали XXIII звітної науково-практичної конференції (7-8 лютого 2017 р.) : у 2 ч. Ч. 1. Львів : Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2017. С. 151-153.
32. Кобрин В. С. Глава Уряду в новітній конституційній практиці Української держави: еволюція правового регулювання. Часопис Національного університету «Острозька академія». Сер. : Право. 2013. № 1. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Choasp_2013_1_19
33. Кобрин В. С. Конституційна просвіта як спосіб консолідації Української нації. Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні : матеріали XXVII звітної науково-практичної конференції (5-6 лютого 2021 р.) : у 2-ох ч. Ч. 1. Львів : Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2021. С. 110-112.
34. Кобрин В. С. Поняття та зміст конституційно-правового статусу Прем'єр-міністра України. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія : Юридичні науки. 2016. № 837. С. 131-136. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnulpurn_2016_837_22
35. Кобрин В. С. Проблеми практичного функціонування інституту контрасигнування актів глави держави в Україні. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія : Юридичні науки. 2016. № 845. С. 200-205. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnulpurn_2016_845_33
36. Кобрин В. С. Пропозиції щодо реформування взаємовідносин між Президентом України та Верховною Радою України у контрольній сфері. Теорія і практика конституціоналізму : український та зарубіжний досвід : матеріали учасників третьої науково-практичної конференції (Львів, 19 травня 2017 року). Львів: ННІНПП НУ «Львівська політехніка», 2017. С. 79-81. URL : https://old.lpnu.ua/sites/default/files/news/2017/5808/attachments/maket_zbirnyk_19.

[05.2017.pdf](#)

37. Кобрин В. С. Християнські цінності як чинник консолідації української нації. Конституційні засади консолідації та розвитку української нації, її історичної свідомості, традиції та культури (до 25-річчя Основного закону України) : матеріали загальноукраїнської наук. конф., Київ-Львів 18 червня 2021 р. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. С. 103-117.

38. Козловський А. А. Юридична конфліктологія: діалектичні константи правового пізнання. Науковий вісник Чернівецького університету. 2000. Вип. 82. С. 5-13.

39. Колос М. Конфлікт: теорія і практика. Бюлетень національної служби посередництва і примирення. 2003. № 8. С. 39-44.

40. Косович В. Конституційна скарга і критерії конституційності законів: загальнотеоретичні аспекти. Український часопис конституційного права. 2017. № 1. С. 39-43.

41. Котигоренко В. Знання про соціальний конфлікт: абсолют чи відносність?. Політичний менеджмент. 2003. № 2. С. 137-155.

42. Лемак В. Проблеми інституційної незалежності Конституційного Суду України: уроки європейського досвіду. Вісник Конституційного Суду України. 2015. № 4. С. 113-117.

43. Лок Джон. Два трактати про правління / пер. з англ. Павло Содомора. К. : Наш формат, 2020. 312 с.

44. Макарова З. С. Конституційно-правовий статус глави уряду : порівняльно-правовий аспект : Монографія. Чернігів : Видавець Лозовий В. М., 2014. 232 с.

45. Мартинюк Р. Парламентська відповідальність уряду в зарубіжній та вітчизняній практиці: компаративний аналіз. Вибори та демократія. № 1 (23). 2010. С. 54-62.

46. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції з питань запровадження конституційної скарги в Україні: збірка тез, м. Київ, 18 груд. 2015 р. Конституц. Суд України; за заг.ред. Ю.В. Бауліна. К.:ВАІТЕ, 2016. 186 с. URL : <https://www.osce.org/files/f/documents/d/9/385692.pdf>

47. Мельник М., Різник С. Про межі конституційної юрисдикції та пряму дію норм Конституції України при здійсненні правосуддя. Вісник Конституційного Суду України. 2016. № 4-5. С. 149-159.

48. Мельниченко В., Плахотнюк О. Статус Президента і форма державного правління : взаємообумовленість та взаємовплив. Право України. 2014. №8. С. 56–66.

49. Мер Сваляви зі «Слуги народу» звільнився через конфлікт із депутатами. URL :

https://lb.ua/news/2021/11/05/497953_mer_svalyavi_zi_slugi_narodu.html

50. Мілль Джон Стюарт. Про свободу: Есе / Пер. з англ. К. : Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2001. 463 с.

51. Мірило правовладдя. Дослідження № 711/2013. Ухвалено Венеційською Комісією на 10-му пленарному засіданні, 11-12 березня 2016 року. URL :

[https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2016\)007-ukr](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2016)007-ukr)

52. Мовний скандал у Ладжині: на сесіях міськради дозволено спілкуватись російською. URL : <http://vinnitsaok.com.ua/archives/957997>
53. Олькіна О. В. Інституціоналізація дострокового припинення повноважень вищих посадових осіб України. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ : зб. наук. праць. Х., 2010. № 2 (49). С. 168-177.
54. Олькіна О. В. Конституційний інститут дострокового припинення повноважень вищих посадових осіб України: розвиток законодавства та юридичної практики: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.02. Одеса, 2011. 20 с.
55. Олькіна-Дабіжа О. В. Дострокове припинення повноважень вищих посадових осіб як елемент стримувань і противаг у системі державної влади України. Юридичний вісник. 2010. № 1. С. 18-24.
56. Павленко Р. М. Парламентська відповідальність уряду: світовий та український досвід. К.: Вид. дім «КМ Академія», 2002. 253 с.
57. Рабінович П., Гончаров В. Перегляд Конституційним Судом України власних правових позицій як засіб охорони функцій Основного Закону. Вісник Конституційного Суду України. 2011. № 4 –5. С. 147–153.
58. Рабінович С. Правова невизначеність в актах конституційного судочинства: pro et contra. Український часопис конституційного права. 2017. № 1. С. 44–49.
59. Речицький В. В. Конституційне АБВ. Харків : ТОВ «Видавництво «Права людини», 2016. 408 с.
60. Речицький В. В. Конституціоналізм. Коротка версія. читанка з конституціоналізму для зацікавлених. Харків : Харківська правозахисна група, Права людини, 2014. 264 с.
61. Різник С. В. Конституційність нормативних актів : сутність, методологія оцінювання та система забезпечення в Україні : монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 542 с.
62. Різник С. Про поняття конституційності нормативних актів. Український часопис конституційного права. 2020. № 2. С. 3–13.
63. Різник С. Указ Президента про розпуск парламенту: що скаже Конституційний Суд. Українська правда, 2019. URL : <https://www.pravda.com.ua/articles/2019/06/10/7217635/>
64. Розвиток публічного права в Україні : доп. за 2005–2006 роки / за заг. ред. Н. В. Александрової, І. Б. Коліушка. Київ : Вид. Конус-Ю, 2007. 496 с.
65. Романюк А. Типологія урядових кабінетів в країнах Західної Європи : порівняльний аналіз. Вісник Львівського університету. Серія : філософські науки. 2007. Вип. 10. С. 235-244.
66. Савчин М. В. Конституціоналізм і природа конституції: Монографія. Ужгород : Поліграфцентр «Ліра», 2009. 372 с.
67. Савчин М. В. Сучасні тенденції конституціоналізму у контексті глобалізації та правового плюралізму: монографія. Ужгород: РІК-У, 2018. 440 с.
68. Савчин М. Парламентська автономія та конституціоналізм. Український часопис конституційного права. 2019. №2. С. 11–25. URL : <https://www.constjournal.com/wp-content/uploads/issues/2019-2/pdfs/2-mykhailo-savchyn-parlamentska-avtonomiia-konstytutsionalizm.pdf>

69. Салівон Г. Напрями вдосконалення правової регламентації дострокового припинення повноважень сільського, селищного, міського голови за рішенням відповідної ради. *Publicație științifico-practică de drept*. 2015. № 4. С. 25-29.

70. Сарторі Джованні. Порівняльна конституційна інженерія : Дослідження структур, мотивів, результатів : Пер. з 2-го англ. вид. К. : АртЕк, 2001. 211 с.

71. Склад виконкому Львівської міськради зменшили до дев'яти осіб. URL : <https://varianty.lviv.ua/77994-sklad-vykonkomu-lvivskoi-miskrady-zmenshyly-do-deviaty-osib>

72. Сліденко І. Феноменологія конституційного контролю. Генеза, природа і позиціонування в контексті аксіологічних, епістемологічних, праксіологічних, синергетичних аспектів : монографія. Київ: Істина, 2010. 624 с.

73. Словська І. Є. Конституційно-правовий статус парламенту – Верховної Ради України : монографія. К. : Юрінком Інтер, 2013. 336 с.

74. Совгіря О. В. Конституційно-правовий статус Кабінету Міністрів України: стан та тенденції розвитку : монографія. К. : Юрінком Інтер, 2012. 464 с.

75. Совгіря О. Парламентська коаліція – новий суб'єкт конституційного права України. *Право України*. 2007. № 2. С. 14-20.

76. Совгіря О.В. Правовий статус парламентської опозиції. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 264 с.

77. Таран Д. П. Форми захисту конституції на сучасному етапі: порівняльно-правовий аспект: дис. канд. юрид. наук : 12.00.02. Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого. Х., 2016. 217 с.

78. Феодосійський міський суд «заборонив» і «дозволив» дострокові вибори. *Радіо Свобода*. 09 квітня 2007 року. URL : <https://www.radiosvoboda.org/a/962130.html>

79. Фукуяма Френсіс. Політичний порядок і політичний занепад. Від промислової революції до глобалізації демократії / пер. з англ. Тарас Цимбал і Роман Корнута. К. : Наш формат, 2019. 608 с.

80. Шаповал В. Виконавча влада в контексті форм державного правління (теорія та практика світового конституціоналізму). *Право України*. 2015. № 11. С. 77-87.

81. Шаповал В. М. Основи теорії парламентаризму. К. : Інститут законодавства Верховної Ради України, 2015. 136 с.

82. Шаповал В. Сучасний конституціоналізм. К. : Юрінком Інтер, 2005. 559 с.

83. Bolingbroke Vizconde de. *Dissertation Upon Parties*. URL : <https://socser.mcmaster.ca/econ/ugcm/3113/bolingbroke/parties.html>

84. *Conflict and defense: a general theory*. By Kenneth E. Boulding. New York: Harper & Brothers, 1962. 349 p.

85. Dahl R. *Governments and Political Opposition*. *Handbook of Political Science*. Vol. 3 (Macropolitical Theory) / ed. F.I. Greenstein, N.W. Polsby. Addison-Wesley Publishing Company, 1975. P. 115-174.

86. Dahl R. *Political Opposition in Western Democracies*. Front Cover. Yale

University Press, 1968. Political parties. 458 p.

87. Fisher L. Constitutional conflicts between Congress and the President. Kansas: University Press of Kansas; 6th edition. 2014. 384 p.

88. Punnet R. M. Fron-Bench Opposition: The Role of Leader of the Opposition, the Shadow Cabinet and Shadow Government in British Politics. London: Heinemann, 1973. 500 p.

89. Schelling Thomas C. The strategy of conflict. Harvard University Cambridge, Massachusetts London, England. 1980. 309 p.

90. Schmitt Carl. The concept of the political ; translation, introduction, and notes by George Schwab ; with "The Age of Neutralizations and Depoliticizations" translated by Matthias Konzen and John P. McCormick ; with Leo Strauss' notes on Schmitt's essay, translated by J. Harvey Lomax ; foreword by Tracy B. Strong. The University of Chicago Press, Chicago. 2007. 126 p.

12. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Президент України. URL : <https://www.president.gov.ua/>

Верховна Рада України. URL : <http://www.rada.gov.ua>

Кабінет Міністрів України. URL : <http://www.kmu.gov.ua>

Представництво Ради Європи в Україні. URL : <http://www.coe.kiev.ua/>

Асоціація міст України. URL : <http://www.auc.org.ua/>

Реформа децентралізації влади. URL : <http://decentralization.gov.ua/>

Національний інститут стратегічних досліджень. URL : <http://www.niss.gov.ua>

Український часопис конституційного права. URL : <https://www.constjournal.com/>

Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/>

Центр конституційних ініціатив. URL : <http://www.cki.org.ua/>

Юридичний портал Конституціоналіст. URL : <https://constitutionalist.com.ua/>

Реанімаційний пакет реформ. URL : <https://rpr.org.ua/>

Центр політико-правових реформ. URL : <https://pravo.org.ua/>